

Isaac Salomon van der Hout. Ascendant maagd of leeuw?

<https://archief.amsterdam/inventarissen/scans/5009/1.3.5.7/start/200/limit/10/highlight/3>

Hout, Isaac Salomon van der 25 september 1843 03h00 am Amsterdam

Amsterdam (52°22'NB, 4°54'OL)

Klokketijd: 25 september 1843 3h00m00s

GMT : 25 september 1843 2h40m00s ± 1h00m00s

Juliaanse datum (UT): 2394468.61111; Sterretijd: 3h12m42s

zon: 1°22' wee in 2

maa: 17°51' wee in 3

mer: 27°06' wee in 3

ven: 29°21' maa in 2

mar: 4°59' ste in 5

jup: 18°16' wat in 6

sat: 19°12' ste in 5

ura: 0°14' ram in 8

nep: 19°03' wat in 6

plu: 22°20' ram in 9

kno: 27°12' boo in 4

che: 25°43' lee in 12

lil: 24°55' ram in 9

(ware maansknoop)

Huizen (Placidus):

Ascendant : 0°56' maa

Midhemel : 20°36' sti

<https://socialhistory.org/bwsa/biografie/hout>

Isaac Salomon van der Hout, (naam in het Engels ook gespeld als Vanderhout)
voorman van de Amsterdamse afdeling van de eerste Internationale

Geboren: 25 september 1843, Amsterdam

Gestorven: 15 maart 1918, Londen

Isaac Salomon van der Hout (32/5)

voorman van de Amsterdamse afdeling van de Eerste Internationale, is geboren te Amsterdam op 25 september 1843 en overleden te Londen op 15 maart 1918. Hij was de zoon van Salomon Isaac van der Hout, los werkman, en Catharina Joseph Hoepelman. Op 19 december 1866 trad hij in het huwelijk met Sara Harpman, met wie hij een dochter en drie zoons kreeg. Naam in het Engels ook gespeld als Vanderhout.

Van der Hout sloot zich kort na het Derde Nederlandsche Werklieden Congres, dat op 28 en 29 mei 1871 in Amsterdam plaatsvond, aan bij de Amsterdamse afdeling van de (Eerste) Internationale. In de zomer van 1871 was hij met onder anderen Klaas Ris en F.W.L. Sauer oprichter van de Gemengde Vereeniging te Amsterdam, waarvan hij tot eind 1872 bestuurslid was. Deze Gemengde Vereeniging werd het hart van de Amsterdamse afdeling van de Internationale. In september 1871 werd Van der Hout namens deze vereniging gekozen in de Bondgenootschappelijke Raad van de Nederlandse sectie van de Internationale. Toen eind 1871 vanuit de Gemengde Vereeniging een Commissie tot Opwekking van het Vereenigingswezen werd opgericht, had Van der Hout daarin ook zitting. Op deze manier raakte Van der Hout actief betrokken bij het opzetten van vakverenigingen voor nog ongeorganiseerde beroepsgroepen, zoals bakkersgezellen en houtzagersknechts. Deze organisatieactiviteiten beperkten zich niet tot Amsterdam. Medio 1872 kwamen de activiteiten van de Gemengde Vereeniging - en van Van der Hout - in een stroomversnelling. In Amsterdam ontstond een politieke agitatiebeweging rond de openbare vergaderingen van de Gemengde Vereeniging in Dalrust. Daar werd gesproken over de hoge kosten van levensonderhoud voor arbeiders. In augustus leidde dat tot twee straatdemonstraties, waarbij een adres aan de burgemeester werd overhandigd. Op het moment dat de beweging echt in beroering leek te komen oefende Van der Hout een matigende invloed uit. Nadat hij de eerste demonstratie geleid had, trachtte hij de tweede te voorkomen en was hij tegen het idee van Sauer om de werkstaking als politiek pressiemiddel te gebruiken. Op het Haagse Congres van de Internationale van 1 tot 7 september 1872 was Van der Hout aanwezig als afgevaardigde voor de afdeling Amsterdam. Daar kwam hij terecht in de krachtmeting tussen K. Marx en de niet-aanwezige M. Bakoenin. Van der Hout omschreef zijn positie op dit congres naderhand als neutraal. Hij had 'een echt Nederlandsch standpunt bewaard, zich onthoudende van de politiek en van het politieke doel der Internationale'. Toch ondertekende hij de verklaring van de Bakoenistische minderheid, waarin het gezag van de Algemeene Raad werd verworpen. Inmiddels had de Dalrustbeweging, na de vergadering met de kopstukken van het Haagse congres, haar hoogtepunt gehad. De vergaderingen duurden nog wel voort tot december 1872, maar de publieke respons verminderde sterk.

Toen Van der Hout na allerlei los werk eind 1872 opnieuw werkloos was, besloten hij en Sauer hun geluk in Londen te beproeven. Na een afscheid in Amsterdam en Utrecht vertrokken zij op 3 december vanuit Rotterdam. Hun gezinnen bleven voorlopig in Amsterdam achter, ondersteund door medestanders. Van der Hout had een aanbevelingsbrief van H. Gerhard aan Marx bij zich. In Londen trachtten Sauer en hij via Fr. Engels aan werk te komen. Van der Hout kreeg echter al snel werk aangeboden in Duitsland en vertrok in februari 1873 naar Alten-Essen. Daar werkte hij enige tijd als mijnwerker. Vanuit Duitsland schreef hij nog enige artikelen voor De Werkman. In juni 1873 was Van der Hout nog een korte tijd in Nederland. Hij had namelijk zitting in het bureau van het congres van de Demokratische Bond voor Noord- en Zuid-Nederland, dat op 2 juni 1873 in Amsterdam plaatsvond. Kort daarop keerde hij met zijn gezin terug naar Alten-Essen.

Begin 1874 woonde het gezin weer in Londen, in East-End. Dat het daar een moeilijk bestaan had, blijkt uit de brieven van Van der Hout aan Engels, die hij twintig jaar lang schreef. Keer op keer klopte hij bij Engels aan voor geld vanwege werkloosheid of ziekte. En telkens hielp deze hem weer. Als blijk van dankbaarheid voor zijn langdurige steun en vriendschap werd Engels uitgenodigd voor het zilveren huwelijksfeest van Van der Hout, begin 1892, waarop deze ook aanwezig was. Tijdens zijn verblijf in Londen bleef Van der Hout ook politiek actief. In november 1877 was hij een van de oprichters van de International Labour Union, waarmee zij probeerden de traditie van de Eerste Internationale voort te zetten. De meeste van de leden die ook in de Internationale actief geweest waren, hadden tot de 'anti-marxistische' Engelse Federale Raad behoord. Van der Hout werd zowel in de Voorlopige Raad als de Raad gekozen en benoemd tot contactpersoon voor Nederland. In oktober 1878 stelde hij een speciale conferentie voor met de bedoeling een Internationaal Arbeids Congres in Londen voor te bereiden. Hij werd in het voorbereidende comité gekozen, maar van het hele plan kwam niets terecht. In de daarop volgende 25 jaar, maar mogelijk ook langer, bleef hij in het Londense East End op plaatselijk niveau politieke activiteiten ontplooiën. Hij was in elk geval vanaf 1883 lid van de Labour Emancipation League en trad daarvoor regelmatig als spreker in de open lucht op, meestal in het gebied van Bethnal Green en Hoxton. Na de aansluiting van de Labour Emancipation League in juni 1884 bij de Democratic - vanaf augustus 1884 Social Democratic - Federation was hij van tijd tot tijd ook voor deze organisatie actief. Daarbij sprak hij over onderwerpen als 'socialisme', 'socialisme tegenover de opvattingen van Charles Bradlaugh' (een vrijdenker, die zich tegen de Britse socialisten afzette), 'het sociale vraagstuk', 'vrijheid in Engeland' en 'rechtspositie en leven van buitenlanders in Engeland'. Vanaf 1885 vertegenwoordigde hij bij officiële gelegenheden regelmatig de Tower Hamlets Radical Club. Dit was het geval bij de grote herdenkingsbijeenkomst voor de Parijse Commune op 22 maart 1885 in Bloomsbury, waar hij een van de sprekers was naast William Morris en Friedrich Lessner, en op de indrukwekkende demonstratie voor de vrijheid van meningsuiting in Dod Street en de West India-Docks op 27 september 1885, waaraan naar schatting tussen de dertig- en vijftigduizend mensen deelnamen. Hier behoorde hij met Stewart Headlam, die eveneens actief geweest was in de International Labour Union, John Burns, George Bernard Shaw en H.M. Hyndman tot de sprekers. Met de Labour Emancipation League trad hij direct bij de oprichting in december 1884 toe tot de Socialist League. Hiervan was hij lid van achtereenvolgens de afdelingen Mile End, later Mile and Bethnal Green en Hackney. Hoewel deze gedurende het hele bestaan van de Socialist League onder invloed van Joseph Lane tot de felste antiparlementaire afdelingen hoorden, pleitte Van der Hout bij gelegenheid voor het kiesrecht van meerderjarigen en het deelnemen aan plaatselijke verkiezingen. Na de opheffing van de Socialist League nam hij tijdens de jaren negentig en ook in de eerste jaren van de twintigste eeuw deel aan activiteiten van de plaatselijke afdelingen van de Social Democratic Federation en van radicale arbeidersclubs in East End.

Gedurende zijn laatste jaren leefde Van der Hout in Whitechapel in Oost Londen. In deze tijd woonden twee van zijn zoons met hun gezinnen eveneens in Oost Londen (in Shoreditch en Hoxton) en de derde in het district Richmond. Van der Hout overleed in het Whitechapel-ziekenhuis aan de gevolgen van een kwaadaardige aandoening in de mond. Als beroep werd voddenraper opgegeven.

2010 0 yields 5w4 on 5w4 day

0,692	0,011	0,016	2,519	35,360	0,051	0,258	1,171	0,055
0,311	0,000	0,000	0,049	377,371	0,000	1,628	0,543	0,000
0,201	0,266	0,167	0,588	1,793	2,459	0,710	0,636	1,842
0,139	0,003	0,003	1,480	63,384	0,125	0,183	0,745	0,102

2010 0 yields 5w4 on 5w4 day

0,007	0,000	0,000	2,400	138,910	0,000	0,000	0,009	0,000
0,000	0,000	0,000	0,000	0,084	0,000	0,000	0,000	0,000
0,050	0,059	0,010	0,322	0,468	1,052	0,124	0,670	2,789
0,000	0,000	0,000	0,774	65,048	0,000	0,000	0,006	0,000

Klokketijd: 25 september 1843 2h50m00s

GMT : 25 september 1843 2h30m00s ± 1h00m00s

Juliaanse datum (UT): 2394468.60417; Sterretijd: 3h02m40s

Huizen (Placidus):

Ascendant : 29°12' lee

Midhemel : 18°07' sti

2010 0 yields 5w4 on 5w4 day

0,692	0,011	0,016	2,519	35,360	0,051	0,258	1,171	0,055
0,311	0,000	0,000	0,049	377,371	0,000	1,628	0,543	0,000
0,353	0,238	0,204	0,776	1,550	2,001	0,800	0,598	0,962
0,245	0,003	0,003	1,955	54,818	0,102	0,206	0,700	0,053

2010 0 yields 5w4 on 5w4 day

0,007	0,000	0,000	2,400	138,910	0,000	0,000	0,009	0,000
0,000	0,000	0,000	0,000	0,084	0,000	0,000	0,000	0,000
0,115	0,051	0,017	0,441	0,732	2,323	0,137	0,732	0,577
0,001	0,000	0,000	1,060	101,695	0,000	0,000	0,006	0,000

Biografisch vind ik hier de cusp tussen Leeuw en Maagd werkelijk interessant, omdat beide scenario's iets essentieels raken — maar op een andere manier.

De kernvraag is volgens mij:

was Isaac Salomon van der Hout vooral een charismatische straatagitator en publieke voorman (Leeuw),
of eerder een sobere organisator en dienstbare arbeiders-intellectueel (Maagd)?

Zijn biografie wijst opvallend sterk naar het tweede.

- **Waarom Maagd opvallend goed past**

Bij de gegeven tijd van 03:00 krijgt hij:

- Ascendant 0°56' Maagd
- Zon in Weegschaal in huis 2
- Maan + Mercurius in Weegschaal in huis 3
- Jupiter/Neptunus in Waterman in huis 6
- Mars/Saturnus in Steenbok in huis 5

Dat geeft een combinatie van:

- organisatorisch/socialistisch denken
- praktische arbeidersethiek
- collectieve dienstbaarheid
- agitatie via redevoering en netwerken
- weinig narcistische heroïek

En precies dát lees ik in zijn levensloop.

Hij was namelijk:

- voortdurend organisator
- commissielid
- netwerker
- spreker in openluchtbijeenkomsten
- verbindingsfiguur
- iemand die vakverenigingen hielp opzetten
- iemand die juist remde toen de massa te explosief werd

Dat laatste is belangrijk.

Een zuivere Leeuw-ascendant met deze biografie zou vaker wijzen op:

- dramatische profilering
- sterke persoonlijke cultus
- heroïsche leidersrol
- behoefte aan zichtbaarheid

Maar Van der Hout lijkt juist:

- bescheiden
- praktisch
- volhardend
- dienstbaar aan de zaak
- ideologisch serieus

- jarenlang actief zonder persoonlijk succes

Zelfs zijn einde — voddennraper in Whitechapel — ademt eerder:

- huis 6 / Maagd
- proletarische soberheid
- overleven
- arbeidsethos
dan een uitgesproken Leeuw-signatuur.
- **De 5w4-component**

Uw observatie van een sterke 5w4-component vind ik hier eigenlijk zeer plausibel.

Niet de stereotype academische 5w4, maar:

- de autodidactische arbeiders-intellectueel
- ideologisch onderzoekend
- observerend
- onafhankelijk
- kritisch naar machtssystemen
- internationaal georiënteerd
- tegelijk wat marginaal en existentieel kwetsbaar

Dat past opvallend goed bij:

- zijn neutraliteit tussen Marx en Bakoenin
- zijn anti-dogmatische houding
- zijn internationale contacten
- zijn lange correspondentie met Engels
- zijn leven aan de rand van armoede en politieke strijd

Vooraf deze zin springt eruit:

“een echt Nederlandsch standpunt bewaard, zich onthoudende van de politiek”

Dat klinkt bijna paradoxaal voor een revolutionair, maar psychologisch juist erg 5-ish: afstand bewaren tot absolute ideologische identificatie.

- **Waarom de Leeuw-cusp tóch zichtbaar blijft**

Toch verdwijnt Leeuw niet helemaal.

Bij 2:50:

- Ascendant 29°12' Leeuw

Dan blijft de biografie nog steeds grotendeels werken, omdat:

- Zon/Maan/Mercurius in Weegschaal sterk sociaal en verbaal blijven,
- Mars/Saturnus in Steenbok discipline geven,
- Jupiter/Neptunus in Waterman collectieve idealen ondersteunen.

En er is wel degelijk publieke zichtbaarheid:

- massabijeenkomsten
- straatredevoeringen

- internationale congressen
- spreken naast William Morris en George Bernard Shaw

Dus:

- late Leeuw = publieke uitstraling aanwezig
- vroege Maagd = innerlijke stijl van functioneren

Dat zie ik vaker bij cuspgevallen:

de uiterlijke presentatie kan nog iets van het vorige teken dragen, terwijl de levensstructuur al naar het volgende teken verschuift.

- **Het sterkste argument vóór Maagd**

Voor mij zit het doorslaggevende punt hier:

hij bleef tientallen jaren lokaal, praktisch en organisatorisch actief zonder persoonlijke verheffing.

Dat is zéér moeilijk als dominante Leeuw-ascendant vol te houden.

Een sterke Leeuw wil meestal:

- erkenning
- centrale positie
- symbolische status
- historisch gewicht

Maar Van der Hout lijkt juist:

- functioneel
- trouw aan het netwerk
- ideologisch dienstbaar
- organisatorisch
- volhardend ondanks mislukking

Dat riekt voor mij veel sterker naar:

- Maagd-ascendant
- huis-6 thematiek
- 5w4/6w5-achtige soberheid

dan naar een uitgesproken Leeuw-profiel.

Dus voorlopig zou ik zeggen:

- **biografisch waarschijnlijker: vroege Maagd**
- maar:
 - met een duidelijke resttoon van late Leeuw-cusp,
 - zichtbaar in zijn spreekrol en publieke agitatie.

En interessant genoeg:

uw eigen model lijkt daar óók heen te wijzen, omdat de meer "heroïsche" component relatief laag blijft terwijl de analytische/afstandelijke pool dominant is.